

باسمه تعالی

شیوه‌نامه شناسایی و پشتیبانی از برگزیدگان ادبی کشور

مقدمه

با توجه به اهمیت زبان و ادبیات فارسی در تمدن آفرینی ایران اسلامی و جایگاه آن در فرهنگ ملی و دینی و با عنایت به اسناد بالا دستی بنیاد ملی نخبگان مبنی بر شناسایی و حمایت از سرآمدان ادبی کشور این شیوه‌نامه تدوین و تصویب می‌شود.

ماده ۱: تعریف‌ها

برای اختصار، تعریف‌های زیر در این شیوه‌نامه رعایت می‌شود:

- ا. **بنیاد**: منظور بنیاد ملی نخبگان است؛
- ب. **مجری برنامه**: مؤسسه یا نهادی است که اجرای طرح را بر عهده دارد؛
- ج. **فرهنگستان**: منظور فرهنگستان زبان و ادب فارسی است؛
- د. **ادبیات**: منظور هریک از حوزه‌های ادبی شامل: «شعر»، «نویسندگی» (داستان، نادرستان) و «پژوهشگری» در زبان و ادبیات فارسی است؛
- ه. **سرآمد ادبی**: منظور هریک از واجدان شرایط «سرآمد ادبی» مطابق مفاد شیوه‌نامه است؛
- و. **رویداد ادبی**: منظور هریک از مسابقه‌ها و جشنواره‌های معتبر در حوزه زبان و ادبیات است که به تأیید کمیسیون دائمی هیئت امنای بنیاد رسیده باشد؛
- ز. **نهاد ادبی**: منظور هریک از نهادهای حرفه‌ای - تخصصی در حوزه ادبیات از قبیل انجمن‌های ادبی، دانشگاه‌ها و دستگاه‌های تخصصی ذیربط است؛
- ح. **شورای شناسایی**: منظور شورای شناسایی برگزیدگان ادبی، موضوع ماده ۳ شیوه‌نامه است؛

ماده ۲: شناسایی برگزیدگان ادبی

- ۱-۲. **سرآمدان ادبی**: برگزیدگان این دسته باید واجد ویژگی‌های مذکور در این شیوه‌نامه باشند.
- تبصره ۱**: دریافت حداقل ۳۰۰ امتیاز از (جدول ۱/ شاخص‌های ارزیابی) برای سرآمدان ادبی ضروری است.
- تبصره ۲**: شورای شناسایی مجاز است سایر مصادیق مربوط به فعالیت نخبگانی ادبی را شناسایی و برای لحاظ در مقررات به بنیاد پیشنهاد کند.

ماده ۳: شورای شناسایی برگزیدگان ادبی

به منظور انطباق ویژگی‌های متقاضی با مقررات بنیاد و تعیین مصادیق برگزیدگان ادبی، «شورای شناسایی برگزیدگان ادبی» با ترکیب زیر تشکیل می‌شود:

أ. نماینده فرهنگستان

ب. مجری برنامه

ج. سه تن از صاحب‌نظران حوزه ادبیات (به پیشنهاد دبیر اجرایی و تأیید معاون سرآمدان و نخبگان بنیاد نخبگان)

د. معاون سرآمدان و نخبگان بنیاد ملی

تبصره ۱: اعضای شورای شناسایی با حکم رئیس یا قائم مقام بنیاد منصوب می‌شوند.

تبصره ۲: اعضای شورای شناسایی از میان ادیبان برجسته کشور به پیشنهاد مجری برنامه و تأیید بنیاد به مدت دو سال منصوب می‌شوند. انتخاب و انتصاب مجدد آنان بلامانع است.

تبصره ۳: محل دبیرخانه شورا، توسط مجری برنامه تعیین و تشکیل می‌شود. نماینده مجری برنامه و وظیفه دبیری جلسه‌های شورا را بر عهده دارد.

تبصره ۴: دبیرخانه شورا وظیفه تنظیم و ارسال دعوت‌نامه‌ها، ثبت صورت‌جلسه‌ها، ابلاغ مصوبه‌ها و پیگیری اجرایی آن را بر عهده دارد.

تبصره ۵: رئیس شورای شناسایی، معاون سرآمدان و نخبگان بنیاد است.

ماده ۴: کارگروه‌های تخصصی ادبی

برای بررسی تخصصی درخواست‌های دریافتی در حوزه‌های مختلف ادبیات، «کارگروه تخصصی ادبی» تشکیل می‌شود:

أ. کارگروه شعر: با حضور سه نفر از متخصصان

ب. کارگروه نویسندگی (داستان): با حضور سه نفر از متخصصان

ج. کارگروه نویسندگی (ناداستان): با حضور سه نفر از متخصصان

د. کارگروه پژوهش‌های ادبی: با حضور سه نفر از متخصصان

تبصره ۱: اعضای کارگروه‌های تخصصی توسط مجری برنامه به بنیاد پیشنهاد می‌شود و مورد تأیید بنیاد قرار می‌گیرند.

تبصره ۲: احکام کارگروه‌های تخصصی توسط رئیس شورای شناسایی صادر می‌شود.

ماده ۵: فرایند شناسایی

۵-۱) رئیس بنیاد هر ساله تعداد برگزیدگان ادبی را در رده «سرآمد ادبی» اعلام می‌کند.

۵-۲) پس از اعلام فراخوان، دبیرخانه اطلاعات مربوط به متقاضیان را گردآوری و ساماندهی می‌کند.

۵-۳) هریک از کارگروه‌های تخصصی ادبی، مستندات دریافتی را با مقررات تطبیق و امتیاز هریک از متقاضیان را تعیین و به شورای شناسایی اعلام می‌کند.

۵-۴) شورای شناسایی، پس از بررسی نتایج، برگزیدگان را تعیین و به رئیس بنیاد اعلام می‌نماید.

۵-۵) رئیس بنیاد بر اساس ظرفیت سالانه، برگزیدگان نهایی را تعیین می‌کند.

تبصره ۵: متقاضیان از طریق معرفی نهادهای ادبی، شخصیت‌های ادبی یا بنیادهای استانی می‌توانند در این فرایند وارد شوند.

ماده ۶: پشتیبانی

۶-۱) پشتیبانی از سرآمدان ادبی: به منظور تکریم سرآمدان ادبی و تسهیل مسیر اثرگذاری آنها و الگوسازی از آنان تسهیلات زیر

به ایشان اعطا می‌شود:

أ. اعتبار ادبی: به منظور ارتقای فعالیت‌های ادب پژوهی، انتشار آثار، سفرهای پژوهشی، اشتراک نشریات ادبی داخلی و

خارجی، عضویت در مجامع ادبی داخلی و خارجی، خرید آثار ادبی و موارد مشابه.

ب. امکان پذیرش سالانه سه ادب آموز یا سه پژوهشگر پسا دکتری با استفاده از اعتبارات بنیاد ملی.

ج. اعتبار مالی برای شرکت در مجامع ادبی داخلی و خارجی.

د. تسهیلات فرهنگی و رفاهی: شامل کمک هزینه سفرهای زیارتی، گردشگری ملی، تسهیلات مسکن، بیمه و مشابه آن.

ه. اعطای تسهیلات برای استفاده از امکانات ادبی، فرهنگی و هنری در سطح کشور.

و. تجلیل از طریق شناساندن شخصیت و فعالیت‌های سرآمد ادبی در مجامع عمومی (از طریق انتشار کتاب یادمان، تهیه فیلم،

مصاحبه و...).

تبصره ۵: سقف ریالی تسهیلات این ماده سالیانه از سوی رئیس بنیاد تعیین و چگونگی توزیع آن توسط شورای شناسایی تعیین

می‌گردد.

ماده ۷: تفسیر مفاد

شرح مواد مسکوت، تفسیر مفاد، طراحی نظام اجرایی شیوه‌نامه و نظارت بر اجرای صحیح آیین‌نامه و شیوه‌نامه، بر عهده اندیشکده است

و لازم است در هر سال، گزارشی از اجرای شیوه‌نامه را تهیه و ارائه کند.

ماده ۸: تصویب و اجرا

این شیوه‌نامه مشتمل بر یک مقدمه، هشت ماده و ۱۱ تبصره در تاریخ ۱۴۰۲/۱۱/۰۱ به تصویب قائم مقام بنیاد ملی نخبگان رسید.

جدول ۱: شاخص‌های ارزیابی

ردیف	عنوان فعالیت	معیار ارزیابی	حداکثر امتیاز
۱	حوزه شعر شاعران (شعر کلاسیک، شعر نو، آیینی، ترانه سرا، تصنیف گو و ...)	گره خوردگی شاعر با حافظه مردم اقبال مردم به شعر و شاعر	۱۰۰
		جریان سازی شعری ایجاد فضای تازه در عرصه شعری	۱۰۰
		تأثیرگذاری فرامرزی	۵۰
		نوآوری در موضوع و محتوا	۵۰
		فراوری شعر ظرفیت‌گشایی شعر در انواع دیگر هنر	۵۰
		موفقیت در جوایز ادبی ملی (هر مورد حداکثر ۲۵ امتیاز)	۵۰
		شاگردپروری	۵۰
		توجه به سلامت زبانی	۵۰
		آرمان‌گرایی و توجه به آرمان‌ها و ارزش‌های اصیل ایران اسلامی	۵۰
		۲	حوزه نویسندگی (داستان و نادرستان)
نوآوری واژگانی و بلاغی	۵۰		
اشتهار و میزان تأثیرگذاری اثر	۵۰		
فراوری اثر	۵۰		
نگاه تازه در فرم و محتوا	۵۰		
موفقیت در ترجمه به زبان‌های دیگر	۵۰		
موفقیت در جوایز ادبی ملی (هر مورد حداکثر ۲۵ امتیاز)	۵۰		
توجه به شمارگان و تعداد اثر	۲۰		
نقد شونددگی اثر	۵۰		
جریان سازی اثر	۵۰		
میزان توجه نویسنده به اصالت‌ها و ریشه‌ها و خرده فرهنگ‌ها و قومیت‌ها در سپهر فرهنگ ملی	۵۰		
توجه به آموزش و شاگردپروری	۳۰		
۳	حوزه پژوهشگری پژوهشگران (نویسندگان معجم‌ها، دایر المعارف، دانشنامه و فرهنگ‌نامه، مقالات و تحقیقات ادبی، تصحیح، نقد ادبی و ...)		
		نگاه نو در ساختار و مهندسی پژوهش	۵۰
		نوآوری و نظریه پردازی	۵۰
		مرجعیت علمی اثر	۵۰
		اصالت پژوهش و کاربردی بودن آن	۵۰
		نقد پذیری و اشتهار اثر	۳۰
		همکاری پژوهشی با استادان برجسته ادبی (داخلی و خارجی)	۳۰
		موفقیت در جوایز ادبی ملی (هر مورد حداکثر ۲۵ امتیاز)	۵۰
		هم خوانی با هویت ملی و اسلامی	۴۰
		شاگردپروری	۵۰
		همه سونددگی و جامع‌الاطراف بودن	۵۰
		خستگی ناپذیری و استقامت در پژوهش	۵۰